Ankenævnet for Forsikring

935/14

Den 17. marts 2014 blev i sag nr. 84.597:

xxxxxx xxxxxxxx
xxxxxxx xx
xxxx xxxxxx

mod

SEB Pension
Postboks 100
0900 København C

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har 2 forsikringer med dækning ved tab af erhvervsevne i SEB Pension. Han klager ved sin advokat over, at selskabet har afvist at yde forsikringsdækning for et anmeldt tab af erhvervsevnen.

Selskabet har ydet henholdsvis fuld og halv dækning i afgrænsede perioder siden 16/8 2006 og frem til 1/12 2012. Selskabet har afvist at yde forsikringsdækning fra den 1/12 2012 med henvisning til at klagerens erhvervsevne ikke er nedsat i dækningsberettigende grad.

Den første forsikring giver ret til fulde ydelser og fuld præmiefritagelse, hvis erhvervsevnen nedsættes til 1/3 eller derunder af den fulde erhvervsevne. Hvis erhvervsevnen nedsættes til mellem 1/2 og 1/3, udbetales forsikringsydelsen med den procentsats, som svarer til erhvervsudygtighedsgraden. Samtidig nedsættes præmien til halvdelen af den samlede præmie for forsikringen.

Den anden forsikring giver ret til præmiefritagelse, hvis erhvervsevnen er nedsat til 1/3 eller derunder af den fulde erhvervsevne.

2. 84.597

Det fremgår af sagen, at klageren, der er fra 1961 og folkeskoleuddannet, den 28/1 1999, da han arbejdede på et tag, forvred sit højre knæ. Klagerens knæ blev efterfølgende opereret en række gange. Klageren var i virksomhedspraktik som pedelmedhjælper i en sportshal. Ved brev af 17/8 2010 har Arbejdsskadestyrelsen meddelt, at det vurderer, at klagerens erhvervsevnetab er 40 %. I september 2010 blev klageren ansat i fleksjob som pedelmedhjælper i sportshallen.

Ved klageskema modtaget i nævnet den 13/6 2013 indbragte klagerens advokat sagen for nævnet. I brev af 11/6 2013 til nævnet har klagerens advokat bl.a. anført:

> "Som det fremgår af betingelsernes § 3, side 13, anses erhvervsevnen for nedsat, når den forsikrede ikke længere skønnes at være i stand til - bedømt under hensyn til forsikredes nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed - at tjene, hvad der i samme egn er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder. Ved vurderingen af den forsikredes indtægt indgår offentlige tilskud, herunder løntilskud i fleksjob.
>
> Der er således tale om dels en lægelig vurdering og dels en vurdering af indtjeningsevnen.
>
> [Klageren] kom til skade med sit højre knæ tilbage i 1999, i forbindelse med sit arbejde som tagdækker. Han bliver opereret i 2000, og han formår herefter at fortsætte sit arbejde som tagdækker i 6 år, hvorefter der igen opstår problemer med knæet. Der følger herefter et langt behandlingsforløb med gentagne operationer. Den aktuelle helbredssituation er beskrevet ved ortopædkirurgisk speciallægeerklæring af den 30. oktober 2012, som ligeledes er vedlagt. Jeg skal dog bemærke, at speciallægen har skrevet, at [klageren] skal gå meget i forbindelse med sit arbejde i Hallen, hvilket ikke er korrekt.
>
> Jeg vedlægger i den forbindelse arbejdsbeskrivelse, som er bekræftet af arbejdsgiveren. Det kan i den forbindelse oplyses, at [klageren] blev visiteret til fleksjob ved afgørelse af den. Han blev herefter ansat i fleksjob ved ... Hallerne, hvor han har en pedellignende funktion.
>
> Som det fremgår af arbejdsbeskrivelsen består arbejdet af småopgaver, som kan fordeles ud over alle ugens dage. [Klageren] har derfor gode muligheder for at indrette sit arbejde i forhold til sine helbredsgener. Han har behov for vekslende arbejdsstillinger, hvor han kan sidde, stå og gå, hvilket er helt optimalt i det etablerede fleksjob.
>
> SEB meddelte ved brev af den 23. november 2012, at man ikke længere anså den generelle erhvervsevne for nedsat med mindst halvdelen med virkning fra den 1. december 2012. Vurderingen blev foretaget på baggrund af speciallægeerklæringen af den 30. oktober 2012. Brevet vedlægges til orientering.
>
> Via sin advokat fremsendte [klageren] herefter bemærkninger til afslaget ved brev af den 27. marts 2013, som vedlægges i kopi.
>
> Der blev i den forbindelse fremsendt nye lægelige oplysninger, som beskrev funktionsniveauet. Ligesom der blev gjort opmærksom på, at fleksjobbet blev ændret fra 17 til 13,5 timer ugentligt. Oplysningerne vedlægges ligeledes til orientering.

3. 84.597

Ved brev af den 1. maj 2013 afslog SEB dog fortsat yderligere udbetaling samt præmiefritagelse i forbindelse med den nedsatte erhvervsevne.

Til brug for vurdering af sagen vedlægges endvidere uddrag af de kommunale akter vedrørende det tidligere iværksatte afklaringsforløb, som beskriver de helbredsmæssige geners betydning for funktionsevnen. Som det også fremgår, er der ikke alene tale om nedsat arbejdstid, men også en nedsat arbejdseffektivitet.

Derudover vedlægges ortopædkirurgisk speciallægeerklæring af den 18. februar 2012, som er udarbejdet i forbindelse med arbejdsskadesagen.

Overordnet kan det siges, at der foreligger rigelig dokumentation, som beskriver den helbredsmæssige situation og betydningen for funktionsevnen.

Fleksjobbet må endvidere anses for ideelt jf. de tidligere bemærkninger.

I forhold til indtjeningen, skal jeg gøre opmærksom på, at [klageren] tidligere har haft en høj indtjening som tagdækker, modsat den nuværende løn i fleksjobbet, som ligger på godt 20.000 kr. månedligt. Jf. vedlagte lønseddel. Den gennemsnitlige løn for en tagdækker i 2012 er kr. 398.489,55, jf. vedlagte mail med bilag fra 3F."

Dertil har selskabet i brev af 5/7 2013 til nævnet bl.a. bemærket:

"Klageren kom til skade med sit højre knæ i 1999, hvor han arbejdede som tagdækker. Han er efterfølgende blevet opereret flere gange, herunder korsbåndsopereret i 2006 og senest i marts 2012 fået indsat kunstigt knæ. Klageren får tilkendt fleksjob i marts 2010, hvor han fra september 2010 og frem til januar 2012 arbejder 17,5 timer om ugen i sit fleksjob som halmedhjælper. Klageren er efterfølgende sygemeldt fra sit job som halmedhjælper og er ikke i stand til at genoptage arbejdet i henhold til den oprindelige aftale på 17,5 time om ugen. På den baggrund får han i januar 2013 nedsat sin arbejdstid til 13,5 time om ugen.

Selskabet har ydet henholdsvis fuld og halv kontinuerlig dækning siden 16. august 2006 og frem til 1. december 2012. Dækningen er ydet for afgrænsede perioder.

I forbindelse med klagerens sidste operation indhentede selskabet en ortopædkirurgisk speciallægeerklæring med henblik på belysning af den seneste operation og de helbredsmæssige følger. Med det af klagerens advokat fremlagte brev af 23. november 2012 blev klageren orienteret om, at selskabet på baggrund af speciallægeerklæringen af 30. oktober 2012 ikke længere anså hans generelle erhvervsevne som nedsat med mindst halvdelen.

Denne afgørelse blev af selskabets klageråd fastholdt i det af klageren fremlagte brev af 1. maj 2013.

Når selskabet bedømmer retten til ydelser i henhold til forsikringsbetingelserne ser vi på, hvad klageren ud fra de helbredsmæssige oplysninger vurderes at kunne og ikke på hvad han rent faktisk gør. I klagerens tilfælde skal hans erhvervsevne af helbredsmæssige grunde være nedsat med mindst halvdelen for, at han er berettiget til præmiefritagelse og udbetaling af ydelser.

For at der foreligger en dækningsberettiget nedsættelse af erhvervsevnen skal der dels være tale om at erhvervsevnen er nedsat i et bredt udvalg af erhverv med mindst halvdelen (den generelle erhvervsevne), og dels at det kan dokumenteres i form af såvel lægelige og hel-

bredsmæssige oplysninger, at man vil være ude af stand til at varetage et sådant arbejde i ½ tid eller mere.

Af den af klagerens advokat fremlagte ortopædkirurgiske speciallægeerklæring, udfærdiget af overlæge ..., dateret 30. oktober 2012 fremgår bl.a.:

'Aktuelt:
På arbejdet skal han gå meget.
...
Obj. :
...
Hø. knæ. : Der er en del atrofi af quadriceps, og der er moderat hævelse over knæet. Der er noget brede men reaktionsløse cicatricer. Cicatricen ved pes anserinus er moderat øm. Bevægelse er 0-100 grader, hvor der er en del smerter ved bevægelsen. Man føler et fast stop ved fuld bøjning. Der er lidt ømhed svt. mediale femur condyl, nok p.g.a. udtagning af senegraften. Der er ingen ømhed svt. knæets ledlinie fortil. Supra- og infra-patellar liggamentet er uømt, man føler en del uregelmæssigt arvæv der, hvor PTB-graften er taget ud. Der er fortsat nogen ømhed svt. det gamle borehul medialt for tuberositas, men der er ikke varme fornemmelse eller andre tegn på problemer med den fremmede graft. Knæet side-stabilt på strakt knæ, med det er lidt side-løst på flekteret knæ. Der er kun lidt skuffeløshed. Patella er ikke løs, og den porer lige. Der kommer som Pt. beskriver nogle kunstige lyde, når man rokker med patella, men det er ikke forbundet med smerter. Der er ikke mistanke om pflicadannelse.
...
Behandlingsmuligheder og prognose:
Situationen er nok nær en stationær tilstand. Patienten må fortsat træne med bevægeligheden og med styrkelse af muskulaturen på lårets forside. Med lidt held bliver de anførte gener ikke værre, end de er nu. Der kan ikke tilbydes Pt. mere operationsmæssigt. ... Pt. kommer aldrig igen til at arbejde som tagdækker. Han skal have et arbejde, der ikke er knæbelastende, og hvor man ikke skal gå ret meget omkring. Pt. kan godt lave andre ting, da han i øvrigt er sund og rask.'

Af den af klagerens advokat fremlagte Terapeutisk Status af 29. november 2012 fremgår, at klagerens genoptræning er afsluttet den 29. november 2012. Han vil med fortsat træning kunne vedligeholde sin situation og han tager ikke noget smertestillende medicin.

For så vidt angår forsikredes arbejdsopgaver i fleksjobbet fremgår det, af den af klagerens advokat fremlagte opfølgning i virksomhedspraktik af 20. marts 2009, at klagerens arbejdsopgaver har været rengøring af omklædningsrum, renholdelse af udendørsområder og forskellige småreparationer. Gulvvask foretages med store svabere.

Klagerens advokat oplyser, at det ikke er korrekt, at klageren skal gå meget i sit job som pedel. Dette er dog ikke dokumenteret. Som beskrevet ovenfor indebærer jobbet rengørings- og vedligeholdelsesopgaver på både indendørs og udendørs arealer. Det er svært at forestille sig, at det ved opfyldelsen af et job som halmedhjælper i en sportshal ikke kræver, at man går meget, navnlig når man både har opgaver på indendørs og udendørs arealer.

Klageren er udredt fyldestgørende og der kan ikke gøres mere operationsmæssigt. Han anbefales fortsat træning. Det oplyses af overlæge ..., at klageren skal have et arbejde, der ikke er knæbelastende, og hvor man ikke skal gå ret meget omkring. Dette understøttes også af overlæge ... konklusion i den af klagerens advokat fremlagte speciallægeerklæring fra 18. februar 2013. Klagerens nuværende arbejde som halmedhjælper er derfor dårligt foreneligt

med klagerens helbredsmæssige problemer og giver derfor ikke et fyldestgørende billede af, hvad han rent faktisk er i stand til.

Klagerens funktionsniveau bedømmes endvidere som værende varigt nedsat og hans erhvervsevne er - ifølge både ... og ... - kun begrænset hvad knæ- og fysiskbelastende funktioner angår. Klageren modtager ingen daglig medicin og er i øvrigt sund og rask. Han kan cykle og køre i bil over kortere distancer.

Klageren burde derfor, under henvisning til ovenstående argumentation, være i stand til at varetage et ikke fysisk belastende arbejde på over halv tid med de rette skånehensyn og hjælpemidler, og den generelle erhvervsevne er ikke, alene af helbredsmæssige årsager, nedsat med mindst halvdelen.

Det er for så vidt rigtigt, at der er en helbredsmæssig vurdering og en indtjeningsmæssig vurdering, men selskabet har valgt ikke at gøre indtjeningen i fleksjobbet gældende, fordi klageren opfyldte betingelserne for udbetaling før januar 2007, hvor fleksundtagelsen trådte i kraft. Såfremt ankenævnet finder, at klagerens generelle erhvervsevne fra den 1. december 2012 ikke er nedsat med mindst halvdelen, så er selskabet berettiget til for fremtiden at påberåbe sig denne indtægt. Dette er dog ikke relevant for denne sag."

Vedlagt brev af 8/7 2013 til nævnet har klagerens advokat fremsendt et underskrevet brev af 11/6 2013, hvoraf bl.a. fremgår:

"Som vi aftalte, sender jeg dig her en arbejdsbeskrivelse, som du gerne må bede din arbejdsgiver bekræfte.

Du har mulighed for at tilrettelægge din arbejdstid over alle ugens syv dage, da Hallen har åbent alle dage fra tidlig morgen til aften. Du kan derfor arbejde i kortere tid ad gangen, og holde pauser som det bedst passer med dine gener. Du tilrettelægger selv arbejdet.

Dine arbejdsopgaver er som følger:

- Kommer og låser op ved behov
- Lettere vedligeholdelsesopgaver, eks. småreparationer og eftersyn af omklædningsrum mv.
- Tøj vask

Der er ingen fysisk belastende arbejdsgaver, og du har mulighed for at veksle mellem at sidde, gå og stå. Der er ingen af dine arbejdsopgaver, som kræver lange gangdistancer.

Du har behov for at bevæge dig og holde knæet i gang, og du anvender to gange ugentligt motionscykel for at vedligeholde styrke i og omkring knæet."

Selskabet har heroverfor ved brev af 25/7 2013 til nævnet bl.a. påpeget, at brevet af 11/6 2013 er ensidigt indhentet, og ”som er uden lægelig baggrund”, og at brevet derfor ikke kan tillægges betydning i sagen. I brev af 10/10 2013 til nævnet har selskabet bl.a. henvist til Arbejdsskadestyrelsens brev af 17/8 2010 – og navnlig til afsnittet om ”tab af

erhvervsevne". Heroverfor har klagerens advokat i brev af 21/11 2013 til nævnet bl.a. påpeget:

> "Ved Arbejdsskadestyrelsens fastsættelse af erhvervsevnetab tages afsæt i skadelidtes erhvervsmæssige muligheder, hvis skaden ikke var sket, sammenholdt med skadelidtes erhvervsmuligheder efter skadens indtræden.
>
> Som led i den generelle tabsbegrænsning vurderer Arbejdsskadestyrelsen skadelidtes erhvervsevnetab ud fra arbejdsmulighederne i ethvert erhverv, som med rimelighed kan forlanges af den pågældende, og ikke blot inden for knæbelastende arbejde.
>
> Jeg henviser i den forbindelse til Arbejdsskadestyrelsens vejledning om erstatning for tab af erhvervsevne 1. november 2010, som jeg vedlægger med markering af de relevante passager.
>
> Hertil kommer, at [klageren] i marts 2010 blev visiteret til fleksjob.
>
> Det følger af § 70, stk. 2 i dagældende lov om en aktiv beskæftigelsesindsats (nuværende § 69, stk. 3), at fleksjob først kan tilbydes, når alle relevante tilbud efter loven samt andre foranstaltninger, herunder eventuelt forsøg på omplacering på arbejdspladsen, har været afprøvet for at bringe eller fastholde den pågældende i ordinær beskæftigelse.
>
> Det er således en betingelse for tilkendelse af fleksjob, at skadelidtes erhvervsevne er nedsat i bred forstand og ikke blot i forhold til - i [klageren] tilfælde - knæbelastende arbejde.
>
> Selvom indklagede hverken er bundet af Arbejdsskadestyrelsen eller kommunens vurdering af [klageren] muligheder for at arbejde, udgør begge forhold betydelige indikationer for, at hans erhvervsevne er nedsat i dækningsberettigende omfang."

Vedhæftet mail af 27/11 2013 har klagerens advokat fremsendt en kopi af klagerens patientjournal af 20/11 2013, hvoraf bl.a. fremgår:

> "**Anamnese**
> Kender patienten udmærket fra tidligere. Langvarig knæproblematik på højre side. I marts 2012 fik han isat Vanguard CR.
> Han føler nu, at knæet er blevet mere løst, men hovedproblemet er, at han har bemærket knogleudvækst/tumor omkring den øverste del af tibia.
> Tager ikke noget smertestillende medicin. Han bliver hurtigt træt i knæet og er kun på arbejde 3 timer dagligt.
> **Objektiv undersøgelse**
> Objektiv undersøgelse - standard
> Knæet er slankt. Der er antydning af synovialishypertrofi men yderst beskedent. Der er fuld ekstension, han flekterer til 100-110 grader.
> Der virker sagittalt løst i knæet og en anelse løst på let flekteret knæ.
> Der er medialt og proximalt for tibia let knogleudbygning efter de tidligere operationer, men intet, der truer huden.
> Røntgen d.d. viser velplaceret protese, og der er ingen tegn på løsning."

7. 84.597

Efterfølgende er selskabet ved brev af 3/12 2013 til nævnet fremkommet med yderligere bemærkninger.

Nævnet har modtaget en række bilag, herunder diverse lægelige og kommunale akter. Nogle af de modtagne bilag gengives i uddrag nedenfor. Af brev af 7/5 2009 fra klagerens kommune fremgår bl.a.:

"**UDTALELSE**
...
Henvisningsårsag:
10 ugers individuelt erhvervsrettet forløb med henblik på afklaring af arbejdsevnen.
Nyorientering i forhold til arbejdsmarkedet, herunder vurdering af, om der kan iværksættes revalidering eller omskoling.

Periode:
16.02.2009 - 26.04.2009

Faglige og praktiske kompetencer

[Klageren] startede forløbet på ... med et kursusforløb og efterfølgende erhvervsrettede samtaler. Han deltog engageret i undervisningen, hvor han var god til at orientere sig mod nye jobområder.

Herefter blev der med virkning fra 09.03.2009 etableret en praktik til [klageren] ved [sportshal] ... Arbejdsopgaverne var som pedelmedhjælper, vedligehold indendørs, rengøring, klargøring til sportsarrangementer, maskinel rengøring af halgulve samt manuel rengøring af omklædningsrum og toiletter.

Det blev aftalt, at arbejdsopgaverne skulle variere mellem stående, gående og siddende arbejdsfunktioner. Vrid og drej i knæleddet skulle undgås, hugsiddende arbejde ligeledes undgås. Benet skal op i horisontal stilling indimellem.

Arbejdstiden blev aftalt til at være fra kl. 7.30 til kl. 12.30, mandage, tirsdage, torsdage og fredage. Om onsdagen skulle han møde på ... og arbejde med opgaver på pc. Formålet var her, at han fik afprøvet/opøvet sine pc-færdigheder. Til dels var det også for at kunne restituere om onsdagen, ved ikke fysisk krævende arbejdsopgaver.

Fremmødestabilitet:

[Klageren] har mødt stabilt i hele perioden, med kun 1 sygefraværsdag.

Hvor mange timer han kan arbejde:

[Klageren] arbejder 4 dage om ugen á 5 timer. Det har været drøftet, om det var muligt at øge timetallet, men han udtaler, at hans grænse er nået. Dette skyldes smerteproblematikken.

Når onsdagen på ... medregnes, er der tale om 25 timer ugentligt.

Centerlederen på praktikstedet har udtalt, at 4 timers arbejde svarer til omkring 2 timers effektiv arbejde.

Arbejdsstabilitet, herunder behov for pauser:

[Klageren] holder pauser efter behov. Han kører jævnligt hjem midt på formiddagen, hvor han hviler sig ca. 45 minutter med benet oppe - og holder spisepause.

Hvilke arbejdsopgaver, der matcher skånebehovene:

[Klageren] har i praktikken haft skiftende arbejdsopgaver. [Klageren] har vurderet, at arbejdsopgaverne er hensigtsmæssige for ham, fordi han kan tage de nødvendige pauser, og fordi arbejdsopgaverne er afvekslende. Han udtaler, at han har smerter og hævelse i benet, uanset hvilke opgaver han måtte have. Selv arbejdet med pc om onsdagen på ... har givet ham hævelser og smerter. Når han er i gang med arbejdsopgaverne mærker han ikke så meget, smerterne kommer først, når han sidder stille.

Det har været en god opgave for ham at køre med en gulvvaskemaskine.

Arbejdstempo:

[Klageren] udfører arbejdet i sit eget tempo, og der er ikke tidspres i forhold til arbejdsopgaverne. Arbejdstempoet vurderes at være omkring 50 % af normaltempo, på grund af nedsat mobilitet og smerter.

Kvaliteten af det udførte arbejde:

Arbejdsopgaverne udføres fuldt ud tilfredsstillende.

Det er nu aftalt, at [klageren] fortsætter i virksomhedspraktikken i [sportshal], efter at ... er udtrådt af sagen. Jobcentrets virksomhedskonsulent overtager opfølgningen af forløbet.

Det er endvidere aftalt, at der skal indtænkes arbejdspladsindretning/hjælpemidler i forhold til arbejdet/praktikken i [sportshallen]. Kommunens ergoterapeut vil vurdere nærmere på dette spørgsmål.

Personlige og sociale kompetencer

Fleksibilitet og omstillingsevne:

[Klageren] har i praktikken arbejdet ansvarsfuldt - og selvstændigt gået i gang med arbejdsopgaverne. Han tager selv initiativer og finder ud af tingene.

Under hele forløbet har [klageren] vist fleksibilitet og god omstillingsevne.

Præstationsforventninger:

[Klagerens] eget perspektiv er arbejde i maksimalt 25 timer om ugen. Han vil gerne have et pedellignende arbejde med servicefunktioner, hvor der tages hensyn til skånebehovene.

Han forventer nu også i et vist omfang at kunne arbejde ved pc.

Evnen til at økonomisere med egne ressourcer:

[Klageren] er god til selv at tage de nødvendige skånehensyn.

Koncentration og opmærksomhed:

Der er ingen vanskeligheder på dette punkt.

Samarbejde med personale og øvrige kursister:

[Klageren] har samarbejdet samvittighedsfuldt og ansvarsbevidst med alle omkring sig

De helbredsmæssige forholds betydning for arbejdsevnen

Der er skånebehov i forhold til knælidelsen, således at han skal variere mellem stående, gående og siddende arbejdsfunktioner. Han skal undgå vrid og drej i knæleddet, han skal undgå hugsiddende arbejde. Benet skal hæves indimellem.

[Klageren] har oplyst, at han er oppe 2 gange om natten på grund af krampe og smerter i benet.

Han oplyser at han har problemer med at køre langt i bil, idet han da får tydelig smerteforværring.

[Klageren] forventer at blive opereret i knæet, dog tidligst ultimo august 2009. Han er ikke blevet lovet, at han bliver smertefri eller får bedre funktion i knæet. Forhåbentlig vil operationen dog reducere smerterne - og gøre knæet mere stabilt.

...s samlede vurdering

[Klageren] har været henvist til et forløb på ... med henblik på afklaring af arbejdsevnen. Først deltog han i et erhvervsrettet kursusforløb, og siden har han nu i ca. 8 uger været i en virksomhedspraktik som pedelmedhjælper ved [sportshal]

Arbejdsopgaverne er varierede, og han kan tage de nødvendige pauser. Han udtaler, at han har smerter og hævelse i benet, uanset hvilke opgaver han måtte have. Selv når han om onsdagen på ... har arbejdet med pc har han fået hævelser og smerter.

I praktikken har han haft mulighed for at dele arbejdstiden op, således at han har kunnet komme hjem i ca. 45 minutter og have benet oppe.

10. 84.597

[Klageren] skønnes ikke at være i stand til at optrappe arbejdstiden, udover de nuværende 5 timer dagligt.

[Klageren] har gode sociale kompetencer og barriererne skal således udelukkende findes på det helbredsmæssige felt. Hans store håb er, at han på sigt kan blive ansat i ... i et fleksjob.

Det er nu aftalt, at ... udtræder af sagen, og at den videre opfølgning af praktikken sker via Jobcentrets virksomhedskonsulent. Endvidere vil kommunens ergoterapeut vurdere praktikstedet i forhold til arbejdspladsindretning/hjælpemidler.

Det er vurderingen, at [klageren] ikke vil kunne få en bedre arbejdsevne via revalidering eller omskoling.

Det er endvidere ...s vurdering, at de helbredsmæssige barrierer er så omfattende, at [klageren] ikke vil kunne påtage sig beskæftigelse på ordinære vilkår."

I brev af 17/8 2010 fra Arbejdsskadestyrelsen hedder det bl.a.:

"

Afgørelse og beslutninger

Du får ikke flere penge i godtgørelse for varigt mén.

Dit tab af erhvervsevne er 40 procent.
Din erstatning udbetales som et engangsbeløb 1.083.761 kroner.
Vi har fastsat din årsløn til 279.000 kroner.
...

Sagens oplysninger
Du er i alt opereret 5 gange for korsbåndsskade. Du føler ikke, at operationerne har hjulpet.

Du har smerter i højre knæ og mest på indvendige side. Smerterne forværres ved belastning, men de kan også være til stede i hvile. Du kan vågne om natten med smerter. Endvidere nedsat bevægelighed af knæet, nedsat kraftfornemmelse af underbenet, løshed af knæet og periodevis hævetendens af knæet.

Ved den lægelige undersøgelse er fundet 20 graders bøjemangel i knæet, løshed og instabilitet og 1 centimeter muskelsvind på låret.

Det fremgår af de sociale akter, at du er visiteret til fleksjob og aktuelt modtager ledighedsydelse, mens du står til rådighed for et relevant fleksjob.

Kommunen vurderer, at din erhvervsevne er varigt og væsentligt nedsat i arbejdsfunktioner, hvor du skal gå, stå eller sidde i længere tid ad gangen. Der vil varigt være skånebehov for arbejde i hugsiddende, arbejde der indebærer vrid af knæene og arbejde der indebærer løft. Der er i løbet af dagen behov for hvileperioder, hvor benet anbringes i vandret. Der er gennemført afprøvning gennem ... øst for forsøg på udvikling af arbejdsevnen gennem efterfølgende afprøvning som service- og pedelmedhjælper. Det har ikke været muligt at øge den ugentlige arbejdstid ud over 20-25 timer, og det har været nødvendigt med en sammenhængende hvileperiode midt på dagen på Ca. 45 minutter.
Det fremgår af Industriens pensions hjemmeside, at pensionsprocenten i medianåret 2007 var samlet 3,9 procent, heraf 2.6 procent for arbejdsgiver.

Det fremgår af www.atp.dk, at det samlede atp-bidrag i perioden 1996-1998 var 2683 årligt.

Vi har nedenfor fastsat din årsløn til 279.000. Det svarer til en indtjeningsevne på 391.000 i 2010 niveau.

Dit varige mén er fortsat 10 procent. Det betyder, at du ikke får yderligere godtgørelse for varigt mén.
(Lov om sikring mod følger af arbejdsskader § 33)
...
Tab af erhvervsevne

Afgørelse
Dit tab af erhvervsevne på grund af arbejdsskadens følger er nu 40 procent. Du vil få udbetalt et engangsbeløb på 1.083.761 kroner. (Lov om sikring mod følger af arbejdsskade § 32, stk. 1-2 og § 43, stk. 1)

Erhvervsevnetab
...
Begrundelse
Vi vurderer, at du udelukkende er tilkendt fleksjob på grund af arbejdsskadens følger.

Vi vurderer, at du har et stort skånebehov for knæbelastende arbejde, men at du har et mindre skånebehov overfor ikke knæbelastende arbejde, herunder siddende arbejde.

Vi vurderer, at du kan varetage lettest muligt ufaglært arbejde på fuldtid, der ikke er knæbelastende. Det kan for eksempel være ufaglært montagearbejde af elektronik, der er stillesiddende arbejde. Kommunen har udelukkende arbejdsprøvet dig i fysisk knæbelastende arbejde. I den vurdering er også indgået, at du har en middelhøj alder på arbejdsmarkedet og derfor kan omstille dig til nye opgaver.

Før skaden havde du en indtægt væsentligt over middel. Det er vores vurdering, at du i dag vil kunne oppebære en indtægt på cirka 230.000 inklusiv pension ved det ovenfor beskrevne arbejde.

På den baggrund har vi skønsmæssigt vurderet dit erhvervsevnetab til 40 procent."

Den 29/10 2012 blev klageren undersøgt af en ortopædkirurg, der i brev af 30/10 2012 til selskabet bl.a. har erklæret:

"Konklusion :
Der er god overensstemmelse mellem pt.'s fremførte klager og de obj. fund. Pt. har tidligere været helt rask svt begge under-extremiteter. Skade-mekanismen med en kraftig forvridning i 1999 af hø. knæ kan passe med den opståede skade. Knæet er blevet skuffe-stabilt efter 1. operation med ACL-rekonstruktionen, men graften svigter i 2006 uden et egentlig uheld. Det har nok været en medvirkende faktor, at Pt. var fortsat i et meget knæ-belastende arbejde. Efter hver af de følgende operationer er hø. knæ hurtigt blevet ustabilt igen pga. svigt af graften, der hurtigt bliver løs. Pt. har under det forholdsvis lange forløb udviklet moderat artrose, men det væsentligste problem har hele tiden været løshed, der i sidste ende førte til operation med en særlig stabil type total knæ-protese. Der resterer en del tendens til hævelse svt. forsiden af knæet og også nogen atrofi svt. femur. Der er også fortsat et element af instabilitet af knæet. Pt. har fortsat en del smerter fra knæet både i hvile og ved gangfunktion. Det er

naturligt, at der er fremmede lyde fra en mekanisk protese. Pt. er generet af bøje-defekten. Han bøjer til 100 grader, og det er nok til at cykle, men der er mange ting Pt. ikke kan f.eks at sidde på knæene eller gå i hugsiddende stilling. Måske skyldes det også perioder med immobilisering.

Behandlingsmuligheder og Prognose :
Situationen er nok nær en stationær tilstand. Patienten må fortsat træne med bevægeligheden og med styrkelse af muskulaturen på lårets forside. Med lidt held bliver de anførte gener ikke værre, end de er nu. Der kan ikke tilbydes Pt. mere operations-mæssigt. Hvis der kommer problemer med den hø. fod pga. dårlig funktion af det hø. knæ, kan man lave talonavicular desen om og rette foden op, evt. skal der i så fald laves en tripel-dese af bagfoden. Omvendt påvirker den dårlige fodstilling nok ikke den øvrige funktion af hø. underextremitet i dette tilfælde.
Måske kan det hjælpe Pt. lidt med et stabiliserende knæbind evt. med en form for skimme indbygget.
Pt. kommer aldrig igen til at arbejde som tagdækker. Han skal have et arbejde, der ikke er knæbelastende, og hvor man ikke skal gå ret meget omkring. Pt. kan godt lave andre ting, da han i øvrigt er sund og rask."

Ved brev af 28/1 2013 oplyste kommunen klageren, at hans fleksjobordning i føromtalte sportshal som pedelmedhjælper, var ændret således, at arbejdstiden gik fra 17 timer til 13,5 timer ugentligt. Skånehensynene var: ”Mulighed for at gå før hjem…”

Den 12/2 2013 blev klageren undersøgt af en ortopædkirurg, der i brev bl.a. har erklæret:

"**KLAGER**
Har altid udtalt træthedsfornemmelse og ømhed i højre knæ tiltagende til smerter ved belastning. Har svært ved at gå på trapper. Oplever ofte knæsvigt.
Benet føles hurtigt tungt, og han har lidt styringsbesvær. Har jævnligt knæsvigt. Befinder sig bedst når han går lidt omkring uden at belaste benet.
Har vedvarende løshedsfornemmelse i højre knæ, og der fremkaldes ofte højlydte klunk. Vågner ofte om natten pga. ømhed i knæet samt uro. Er nødt til at skal op og bevæge sig lidt omkring.
Højre ben præget af udtalt træthedsfornemmelse, og knæet hæver fortsat efter belastning.
...
RESUMÉ
Nu 51-årig tidligere tagdækker, der fik kraftig forvridning af højre knæ, da han arbejdede på et glat tag d. 28.01.99. Pådrog sig læsion af forreste korsbånd, der blev rekonstrueret. Resultatet har imidlertid aldrig været godt, og skadelidte har været opereret talrige gange i knæet med udskiftning af det kunstige korsbånd. Endte med indsættelse af knæprotese marts 2012. Har vedvarende træthedsfornemmelse og ømhed i højre knæ stigende til smerter ved belastning. Knæet føles løst med tendens til knæsvigt. Der er træthedsfornemmelse i benet. Vågner ofte pga. ømhed og ubehag i knæet og er nødt til at bevæge sig omkring. Forsøgte at klare sig som tagdækker fortrinsvis på deltid frem til omkring 2006, hvorefter han måtte opgive. Aktuelt i fleksjob som pedel.
Går med tydelig halten på højre ben præget af igangsætningsbesvær. Der er 3 cm's lårsvind og 1 cm's lægsvind på højre side, hvor knæet bevæges fra 5-100 gr. med ømhed i yderstil-

lingerne. Der er lidt ansamling og kapselsvulst i knæet og tydelig fremad/bagudrettet instabilitet på samlet 15 mm. Endvidere let indvendig sideløshed og diffus ømhed af knæet.
DIAGNOSER
Laesio traumatica ligamenti cruciati anterioris genus dx. (læsion af forreste korsbånd i højre knæ). Arthrosis genus dx. posttraumatica (udvikling af slidgigt i højre knæ).

KONKLUSION
Der er overensstemmelse mellem de anførte klager og objektive fund.

Skadelidte pådrog sig primært forreste korsbåndslæsion i højre knæ, der blev rekonstrueret, men uden at stabiliteten blev bedre. Efterfølgende er det rekonstruerede korsbånd bristet, og skadelidte har været igennem 4 operationer med udvikling af regulær slidgigt og knogleproblemer i skinnebenskonsollen således, at man i marts 2012 måtte indsætte en knæprotese.

Har aktuelt mén i form af en ikke helt velfungerende højresidig knæprotese, idet der er betydelig fremad/bagudrettet instabilitet i knæet samt belastningssmerter.
Hertil er der fortsat betydeligt lårsvind.

Tilstanden må betragtes som stationær, og der foreligger ikke yderligere behandlingstilbud.
På langt sigt kan den øgede skuffeinstabilitet i knæet medføre et ekstraordinært slid på protesekomponenterne således, at man kan forvente tidligere komponentløsning end normalt.

Skadelidte vil ikke være i stand til at varetage tungere benbelastende arbejdsopgaver."

Ved brev af 21/3 2013 meddelte Arbejdsskadestyrelsen, at klagerens varige mén for knæskaden var vurderet til 18 %.

Af forsikringsbetingelserne for den første forsikring fremgår bl.a.:

"**Alm. Forsikringsbetingelser for Livsforsikring i SEB Pensionsforsikring**

§ 3. Dækning ved tab af erhvervsevne som følge af invaliditet
Den aftalte dækning ved tab af erhvervsevne udbetales efter bestemmelser i SEB-pensions regulativ for 'Invalideydelser ved tab af erhvervsevne'. Ved fareforøgelse gælder betingelserne i § 5.
...
§ 10. Præmiefritagelse ved tab af erhvervsevne som følge af invaliditet
Den løbende præmiebetaling bortfalder ved tab af erhvervsevne efter bestemmelserne i SEB-pensions regulativ for 'Invalideydelser ved tab af erhvervsevne', dog ikke uden særlig aftale herom, hvis præmiebetalingen skal ophøre senere end ved det 67. år. Ved fareforøgelse gælder betingelserne i § 5.
...
Regulativ for invalideydelser ved tab af erhvervsevne som følge af invaliditet
...
Definition af invaliditet
1.
Ret til præmiefritagelse har den forsikrede, der på grund af sygdom eller ulykkestilfælde mister sin erhvervsevne, uden at det skyldes forsæt således, at erhvervsevnen er nedsat til 1/3 eller derunder af den fulde erhvervsevne.

2.
Nedsættelse af erhvervsevnen, der berettiger til præmiefritagelse foreligger, når den forsikrede ikke længere skønnes at være i stand til - bedømt under hensyn til hans nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed - at tjene mere end 1/3 af, hvad der i samme egn er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, alder og køn.
...
Forsikringsbetingelser for Tab af erhvervsevne i SEB Pensionsforsikring
...
§ 3. Dækning ved invaliditet

A. Definition af invaliditet.
Ret til dækning ved Tab af erhvervsevne og fritagelse for betaling af præmie kan indtræde, hvis den forsikredes erhvervsevne nedsættes på grund af sygdom eller ulykkestilfælde, uden at det skyldes forsæt.
Nedsættelse af erhvervsevnen foreligger, når den forsikrede ikke længere skønnes at være i stand til - bedømt under hensyn til forsikredes nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed - at tjene, hvad der i samme egn er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder.

Ved vurderingen af forsikredes indtægt indgår eventuelle direkte eller indirekte offentlige tilskud, som forsikrede og/eller forsikredes arbejdsgiver er eller kan være berettiget til at modtage, som led i forsikredes hele eller delvise forbliven på arbejdsmarkedet - herunder indtægter fra fleksjob og lignende.

Den omstændighed, at der tilkendes den forsikrede en pensionslignende ydelse fra det offentlige, giver ikke ret til erstatning.

Hvis erhvervsevnen nedsættes til 1/3 eller derunder af den fulde erhvervsevne, er der ret til udbetaling af fuld forsikringsydelse og fuld fritagelse for betaling af præmie.

Hvis erhvervsevnen nedsættes til mellem 1/2 og 1/3, udbetales forsikringsydelsen med den procentsats, som svarer til erhvervsudygtighedsgraden.
Samtidig nedsættes præmien til halvdelen af den samlede præmie for forsikringen.

Hvis erhvervsevnen ikke nedsættes med mindst halvdelen af den fulde erhvervsevne, er der hverken ret til udbetaling af forsikringsydelsen eller fritagelse for betaling af præmie."

Af forsikringsbetingelserne for den anden forsikring fremgår bl.a.:

"**Alm. Forsikringsbetingelser for Livsforsikring i SEB Pensionsforsikring**
...
§ 3. Dækning ved tab af erhvervsevne som følge af invaliditet
Indholdet af § 3 er udeladt, da der ikke er udbetaling ved tab af erhvervsevne.
...
§ 10. Præmiefritagelse ved tab af erhvervsevne som følge af invaliditet
Den løbende præmiebetaling bortfalder ved tab af erhvervsevne efter bestemmelserne i SEB Pensions regulativ for 'Invalideydelser ved tab af erhvervsevne', dog ikke uden særlig aftale herom, hvis præmiebetalingen skal ophøre senere end ved det 67. år. Ved fareforøgelse gælder betingelserne i § 5.
...

15. 84.597

Definition af invaliditet
1.
Ret til præmiefritagelse har den forsikrede, der på grund af sygdom eller ulykkestilfælde mister sin erhvervsevne, uden at det skyldes forsæt således, at erhvervsevnen er nedsat til 1/3 eller derunder af den fulde erhvervsevne.

2.
Nedsættelse af erhvervsevnen, der berettiger til præmiefritagelse foreligger, når den forsikrede ikke længere skønnes at være i stand til - bedømt under hensyn til hans nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed - at tjene mere end 1/3 af, hvad der i samme egn er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, alder og køn."

Nævnet har fået forelagt sagens bilag.

Nævnet udtaler:

Efter sin gennemgang af sagen - herunder de fremlagte lægelige oplysninger, Arbejdsskadestyrelsens brev af 17/8 2010 og de kommunale akter - finder nævnet, at klagerens erhvervsevne må anses for nedsat i betydelig grad i knæbelastende erhverv. Nævnet finder det imidlertid ikke bevist, at klagerens generelle erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen. Nævnet kan derfor ikke kritisere, at selskabet har afvist at yde forsikringsdækning efter den 1/12 2012 som sket.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

_____

Klageren får ikke medhold.

Marianne Højgaard Pedersen
formand

16. 84.597